



Z obsahu:

- Tarify v odvětvové smlouvě počítají s růstem minimální mzdy
- Z. Osner: Rozumný zaměstnavatel podporuje sociální smír
- Skončil Jaromír Pytlík, novým předsedou SHO OKD je Rostislav Palička

NOVINY ODBOROVÉHO SVAZU PRACOVNÍKŮ HORNICTVÍ, GEOLOGIE A NAFTOVÉHO PRŮMYSLU

Do nové odvětvové smlouvy se promítne růst minimální mzdy,

říká hlavní svazový vyjednávač Jaromír Franta

V říjnu slavnostně podepsali v odborovém hotelu Olšanka v Praze předseda OS PHGN Jan Sáběl a předseda Zaměstnavatelského svazu důlního průmyslu Zdeněk Osner novou kolektivní smlouvu vyššího stupně (KSVS) platnou od 1. ledna 2018 do 31. prosince 2022. O tom, jak vyjednávání probíhalo, HGN hovořil s šéfem vyjednávacího týmu za Odborový svaz PHGN Jaromírem Frantou.

Jakou důležitost přisuzujete úspěšnému završení vyjednávání odvětvové smlouvy, ať už z pohledu prvního místopředsedy OS PHGN nebo předsedy SOO CCG Most?

Odvětvová smlouva má pro zaměstnance, ale i zaměstnavatele velký význam. Stanoví v souladu s ekonomickými možnostmi všech zaměstnavatelů minimální nároky zaměstnanců s respektováním specifík členů Zaměstnavatelského svazu. Obecně stanoví podmínky ke zvýšení požadavků zaměstnanců nad úroveň zákonných nároků s tím, že konkrétní podmínky a nároky stanoví podnikové kolektivní smlouvy. Působnost odvětvové smlouvy zahrnuje celou škálu důležitých ustanovení, od pracovní smlouvy zaměstnanců, přes odměňování za práci, dovolenou na zotavenou až po bezpečnost a ochranu zdraví při práci. Za velký úspěch proto lze považovat, že se odborům podařilo vyjednat tak kvalitní odvětvovou smlouvu.

Probíhalo vyjednávání se zaměstnavateli hladce?

Kolektivní vyjednávání bylo náročné. Situace v těžebním průmyslu v rámci na-



šeho zaměstnavatelského svazu je nesmírně složitá. Důlní společnosti a další firmy řeší mnohdy i existenční problémy. Není jisté třeba připomínat, v jaké situaci se nachází důlní společnost OKD Ostrava, nebo jaká situace nastala na Mostecku v důsledku rozhodnutí vlády o neprolomení územních limitů na lomu ČSA. Vyjednávání ovlivnil i přístup politiků k těžbě hnědé a černého uhlí, postoj vlády k nerostnému bohatství státu. Politická reprezentace v podstatě neustále ustupuje lobbistickým skupinám a tlakům z Evropské unie a potlačuje těžbu nerostných surovin, a dokonce omezuje přístup státu k vlastnímu nerostnému bohatství. To vše se musí brát v potaz při kolektivním vyjednávání. Budoucnost těžebního odvětví a jeho zaměstnanců je z uvedených důvodů nejistá. Proto při přípravě na vyjednávání jsme se ve svazu shodli, že budeme usilovat zachovat všechny standardy dosavadní smlouvy, ze kterých se poté odvíjí

vyjednávání podnikových kolektivních smluv.

Jaký základní cíl jste si stanovili?

Naším základním cílem bylo zachovat dosavadní standardy a promítnout do návrhu změny, které se odehrály v uplynulém období v legislativě. Hlavní bylo dostat do tarifních tabulek, které jsou součástí odvětvové smlouvy, zásadní růst minimální mzdy, ke kterému došlo za této vlády. Před zahájením vyjednávání jsme se v rámci odborového svazu dohodli na základních parametrech v oblastech BOZP, pracovního práva a mezd. Pro tyto oblasti jsme vytvořili dílčí vyjednávací skupiny. Pracovně jsme to nazvali tři na tři. Skupiny měly za úkol navrhované parametry vydiskutovat a dohodnout se na nich s vyjednávači zaměstnavatelů. Proběhlo několik kol a ne ve všem došlo ke shodě. S hlavním vyjednávačem za stranu zaměstnavatelů Františkem Ondrušem jsme dohodli, že deset sporných článků návrhu projedná hlavní vyjednávací skupina. Na některých sporných článcích návrhu KSVS jsme se nedohodli a zaměstnavatelé si vzali čas na širší projednání v jejich svazu. Nakonec náš poslední protinávrh zaměstnavatelé přijali. Tím bylo vyjednávání odvětvové smlouvy završeno.

Takže jste zvítězili?

Odvětvovou smlouvu nelze chápat jako vítězství jednoho účastníka sociálního dialogu. Vždy jde o kompromis přijatelný pro obě strany. U odvětvové smlouvy si cením, že zaměstnavatelský a odborový svaz se dokázaly vůbec dohodnout na nové kolektivní smlouvě, která bude mít opět pětiletou

Do nové odvětvové smlouvy se promítne růst minimální mzdy

DOKONČENÍ ZE STRANY 1

platnost. Dali tím jasně najevo, že vážné problémy těžebního průmyslu se nevytvářejí uvnitř, ale jsou výsledkem venkovního vlivu. Rozhodující je v tom přístup politiků k nerostnému bohatství státu. Ten nám naposledy předvedli těsně před parlamentními volbami podepsáním memoranda o možné těžbě lithia na Cínovci australskou firmou. Z tohoto pohledu je nesmírně důležité, že se za této situace dokážeme se zaměstnavateli dohodnout na efektivní

spolupráci. Potvrzením mých slov je i slavnostní podpis nové odvětvové smlouvy, který se uskutečnil 17. října v Praze.

V tarifních tabulkách se tedy promítne i růst minimální mzdy?

Tarifní tabulky jsme navrhovali v době, kdy ještě nebyla vládou schválená minimální mzda pro rok 2018 ve výši 12 200 korun. Přesto se nám podařilo do již uzavřených tabulek promítnout určitý růst mzdových tarifů. Až na drobné úpravy byl náš návrh zaměstnavateli přijat.

Takže vás za odvedenou práci všichni chválí?

Nová odvětvová smlouva je úspěchem celého odborového svazu. Po celou dobu jsme měli podporu rady odborového svazu, která nám dala mandát, který jsme byli schopni vyjednat. Poděkování pochopitelně patří členům našeho odborového vyjednávacího týmu, kteří jsou v tomto ohledu velice zkušení. Uznání zasluží i vyjednávací tým zaměstnavatelů za korektní přístup.

Text a foto: Petr Kolev

KOLEKTIVNÍ SMLOUVA VYŠŠÍHO STUPNĚ

Odborový svaz pracovníků hornictví, geologie a naftového průmyslu,

a

Zaměstnavatelský svaz důlního a naftového průmyslu

uzavírají tuto kolektivní smlouvu vyššího stupně:

Účinnost smlouvy

Článek 61

Smlouva se uzavírá na dobu určitou od 1. ledna 2018 do 31. prosince 2022.

Odměňování za práci, odměna za pracovní pohotovost a srážky z příjmů z pracovního vztahu

Článek 10

Mzdové tarify

(1) Při stanovené týdenní pracovní době v délce podle čl. 7 platí pro zaměstnance základní mzdové tarify:

a) pracoviště v podzemí hlubinného dolu při hlubinné těžbě uhlí a uranové rudy

Tarifní stupeň	Kč/ měsíčně	Tarifní stupeň	Kč/ měsíčně
1		7	19 500
2		8	20 750
3	13 600	9	22 050
4	14 900	10	23 350
5	16 700	11	24 800
6	18 100	12	26 400

b) na pracovištích s povrchovou těžbou uhlí

Tarifní stupeň	Kč/ měsíčně	Tarifní stupeň	Kč/ měsíčně
1	11 000	7	15 150
2	11 300	8	16 150
3	11 750	9	17 300
4	12 400	10	18 650
5	13 300	11	20 400
6	14 100	12	22 000

c) povrchová pracoviště hlubinných dolů a ostatní pracoviště mimo důl

Tarifní stupeň	Kč/ měsíčně	Tarifní stupeň	Kč/ měsíčně
1	11 100	7	13 700
2	11 250	8	14 600
3	11 400	9	15 900
4	11 550	10	17 300
5	11 900	11	18 900
6	12 700	12	20 850

(2) V podnikové kolektivní smlouvě lze a) zvýšit tarify uvedené v odstavci 1,

b) sjednat tarify až o 10 % nižší, než tarify uvedené v odstavci 1 písm. c) pro zaměstnance na pracovištích, kde předmětem činnosti je poskytování ubytovacích, stravovacích a strážnických služeb a zajišťování úklidových prací a manipulačních prací zařazených v I. tarifním stupni.

(3) Charakteristiky tarifních stupňů a příklady prací jsou uvedeny v příloze smlouvy.

(4) Způsob zařazování jednotlivých funkcí a profesí do tarifních stupňů stanoví podniková kolektivní smlouva nebo vnitřní katalog prací.

V Praze dne 17. října 2017



Jan Sábel (vlevo) a Zdeněk Osner si po slavnostním podpisu vyměňují originály nové kolektivní smlouvy vyššího stupně.

Spolupráce odborů a zaměstnavatelů přináší sociální smír ve firmě

Svým podpisem stvrdil platnost nové kolektivní smlouvy vyššího stupně za zaměstnavatele předseda Zaměstnavatelského svazu důlního a naftového průmyslu (ZSDNP) Ing. Zdeněk Osner, CSc. HGN mu při této příležitosti položil několik otázek.

Jak hodnotíte čerstvě dojednanou a podepsanou odvětvovou smlouvu?

Veskrze pozitivně, obzvláště v situaci, ve které se celé hornictví nachází. Je to i cesta, aby hornictví nadále mělo postavení, které mu náleží. A k tomu může přispět i spolupráce odborů a zaměstnavatelů.

Nepovažují zaměstnavatelé odvětvovou smlouvu za nutný kompromis? V čem z vašeho pohledu tkví její hlavní přínos?

Určitě odvětvová smlouva jistým kompromisem je. Kdyby ke kompromisům nedocházelo po celá ta léta, co kolektivní smlouvu dohadujeme, nemohlo docházet k tomu, že ji přeci jenom nakonec dokážeme podepsat. Chápeme odbory, co tím sledují. Chtějí na zaměstnavateli získat co nejlepší podmínky pro zaměstnance. Zaměstnavatelé zase musí sledovat to, aby za nepříznivých ekonomických podmínek pro odvětví podnik odolal. Hlavní přínos odvětvové smlouvy spočívá v tom, co by si podle mého názoru každý rozumný zaměstnavatel měl přát, a to je sociální smír v jeho firmě. Je to přirozeně velmi ztíženo tím, že odvětví důlního průmyslu je pod velkým tlakem.

Těžební průmysl v Česku je ve stále složitější situaci. Ať už z pohledu neprolomení územních limitů v lomu ČSA, nebo insolvence největší černouhelné důlní společnosti OKD Ostava. Máte jako vlivný zaměstnavatelský svaz možnost ovlivnit rozhodování politiků v uvedených problematikách?

S politiky pochopitelně jednáme. Nejdůležitější platformou pro to je Rada sociální a hospodářské dohody neboli tripartita.



Společně s odbory vystupujeme a jednáme s vládou na tripartitě. Tomu předchází takzvaná malá tripartita, což je Rada vlády pro energetickou a surovinovou politiku. Zde se problémy probírají daleko podrobněji než na té vyšší úrovni velké tripartity za účasti představitelů vlády v čele s premiérem. Jedna věc je, že tam řadu věcí jako zaměstnavatelé prosazujeme a je nám přislíbeno řešení, ale výsledky nejsou takové, jaké bychom si přáli. V současné době se dohadujeme, které z projednaných materiálů na velké tripartitě jsou rozpracované a zda se dostanou i na pořad jednání vlády vzniklé po parlamentních volbách. Musíme se snažit, aby tyto pro nás důležité otázky nezapadly.

Spolupracujete při tom i s odborovým svazem PHGN?

Ano, protože v otázce další budoucnosti těžebního průmyslu máme se zástupci zaměstnanců stejné nebo podobné zájmy, a proto na přípravě řady materiálů a návr-

hů, například v oblasti energetické a surovinové politiky státu, spolupracujeme.

Pokud se týká surovinové koncepce státu, o možné těžbě lithia se před volbami rozhořel velký politický střet. Na poslední tripartitě, na které se jednalo i o budoucí možné těžbě lithia, jste společně s odbory žádali, aby vláda při průzkumu a těžbě této suroviny využila státní podnik Diamo, který má potřebné kapacity a odborníky. Zástupci vlády přislíbili, že zapojení Diama zohlední. Těsně před volbami ale ministr průmyslu a obchodu podepsal memorandum s australskými těžaři o možné těžbě lithia na Cínovci. Jak to hodnotíte?

Jestliže jsou v této zemi ještě nějakí odborníci na průzkum a těžbu rudných surovin, tak jsou ve státním podniku Diamo, který ještě na konci loňského a na začátku letošního roku těžil uran a má k dispozici chemickou úpravnu rud, s níž by se dalo počítat. V otázce těžby lithia, do které se dnes hrne kde kdo, by se určitě dal využít potenciál Diama. Pokud se podaří schválit materiál, který nyní šel do vlády, jak stát bude přistupovat ke strategickým surovinám, tak mohou být vytvořeny podmínky pro Diamo, které je členskou organizací našeho zaměstnavatelského svazu.

O jaký materiál konkrétně jde?

Celý materiál je o tom, že by se stát měl vyjádřit, na kterých nerostných surovinách mu záleží a potom se postarat o to, aby domácí podniky, které jsou k dispozici, se při jejich těžbě mohly na trhu uplatnit. Surovinová politika státu by se měla zaměřit mimo jiné na oblast vědy a výzkumu, nové dobývací metody nebo hledání nových druhů surovin a jejich využití, a k takovým patří i již zmíněné lithium. Vždy platilo, že ke svému nerostnému bohatství musí mít stát kdykoliv přístup a možnost rozhodnout, jakým způsobem bude ve prospěch společnosti využíváno. **Petr Kolev**

Na Moravě našli velké ložisko ropy v nových horninách

Na Hodonínsku se podařilo geologům po podrobném zkoumání hornin nalézt největší ložisko ropy za posledních patnáct let. Zajímavostí je, že se ropa našla v mladých horninách. Pokud se naplní očekávání odborníků, mohly by se během pár let vytěžit až tři milióny barelů.

Podle předběžných odhadů by mělo mít objevené ložisko hodnotu tří miliard korun, z čehož by podle propočtů společnosti Moravské naftové doly (MND) měl stát na dani za vytěženou surovinu získat zhruba 200 miliónů korun.

„Toto ložisko je zajímavé tím, že jsme ho našli ve zcela jiném typu horniny. Doposud jsme ropu a plyn nacházeli v horninách jurského stáří. A tento objev jsme učinili v horninách, které jsou výrazně geologicky mladší,“ vysvětlila význam nálezu mluvčí společnosti MND Dana Dvořáková.

Geologové podle ní prováděli tzv. 3D seismické měření, kterým jsou schopni prozkoumat podloží až do pěti kilometrů.

„Pokud se potvrdí odhady geologů, tak bychom se mohli dostat až k celkové těžbě tří miliónů barelů ropy, což je zhruba 25 procent z celkové možné produkce,“ doplnila Dvořáková.

Veškerá produkce plynu a ropy se zpracovává v jednotlivých sběrných střediscích MND a následně se transportuje přes příslušná odběrná místa prostřednictvím distribuční sítě ke koncovým zákazníkům. Produkce ropy na Moravě se soustřeďuje na dvou hlavních sběrných místech, odkud je transportována k odběratelům, jako jsou Unipetrol či OMV.

Společnost MND zabezpečuje českým domácnostem dodávky plynu a elektřiny. V roce 2016 vytěžila 127 tisíc metrů krychlových ropy a téměř 83 miliónů metrů krychlových plynu. Hospodářský výsledek společnosti tak činil před zdaněním 468 miliónů korun. (Zdroj: Novinky, red)

Jaromír Pytlík:

V krizi ukázaly hornické odbory svoji sílu

Na 11. sněmu Sdružení hornických odborů OKD jeho předseda Jaromír Pytlík k překvapení mnohých oznámil, že rezignuje na funkci předsedy SHO a na funkci místopředsedy OS PHGN. Do funkce předsedy SHO na další čtyřleté období byl hlasováním zvolen současný předseda ZO OS PHGN Dolu Paskov Rostislav Palička. Proč Jaromír Pytlík odchází, sdělil v rozhovoru pro HGN.

Jaké důvody vás vedly k rezignaci?

Důvody jsou ryze osobní. Patří k nim dlouhodobá nemoc manželky. Vliv na mé rozhodnutí má i skutečnost, že od roku 2013 jsme v OKD prožívali velice složitá a náročná období. Důlní společnost prochází insolvenční. V průběhu těchto krizových událostí jsme s předsedou OS PHGN Janem Sábelem a prvním místopředsedou svazu Jaromírem Frantou a dalšími pracovníky odborového svazu vyjednávali hornické předčasné důchody. Bylo to velice bouřlivé, stresové a náročné období, které mne osobně stálo hodně sil. Došel jsem k názoru, že moje role v čele SHO skončila a nastal čas uvolnit post předsedy SHO novému kolegovi. Tím je předseda Dolu Paskov Rostislav Palička. Domnívám se, že to je dobré řešení pro mne i pro odbory. Svě rozhodnutí jsem oznámil na i posledním zasedání rady OS PHGN na Těrlicku.

Kolik let jste působil ve funkci předsedy SHO?

Jeden a půl volebního období, to je šest let. A přesně tolik let trvají obrovské problémy OKD s insolvenční.

Jak byste toto období charakterizoval?

Jako období velkých úspěchů odborového sdružení.

Jak tomu máme rozumět?

Odbory vykonaly obrovský kus práce pro záchranu zaměstnanců. Důlní společnost byla ve velké krizi a ve ztrátě a nám se přesto podařilo udržet platnost podnikové kolektivní smlouvy, i když mzdy zaměstnanců šly dolů. Podařilo se udržet sociální smír mezi zaměstnanci a zaměstnavatelem v tom smyslu, že nedošlo k žádným mimořádným událostem kromě odborářské demonstrace na podzim v roce 2013. V té době byla nálada mezi horníky přímo výbušná. Stačila malá jiskřička a... Vždy jsme dokázali vyjednat kompromisní řešení. To byl nejen podle mne obrovský úspěch odborového sdružení. Za něj patří dík všem funkcionářům, ať už ve vedení SHO nebo v základních organizacích. Díky tomu OKD stále žije, uhlí se těží. Podařilo se přesvědčit věřitelský výbor, aby přesvědčil vedení



OKD ustoupit od záměru okamžitě uzavřít Důl Paskov. Podařilo se vyjednat přijatelné odstupné pro zaměstnance tohoto dolu, když vedení OKD počítalo pouze se zákonným odstupným ve výši jednonásobku podle odvětvové smlouvy. Nám se v konečné fázi podařilo vyjednat až devítinásobek. To mělo pro firmu v insolvenční a pro zaměstnance obrovský význam. Navíc jsou lidé z Paskova kryti nařízením vlády o finančním příspěvku, a kdo chtěl, mohl přejít pracovat na ostatní činné provozy OKD. Horníci tak byli zajištěni a neskončili na úřadech práce a na sociálních dávkách.

Odborový svaz dosáhl po 24 letech jednání přijetí zákona o odchodu horníků do předčasného důchodu. Zákon umožňuje hlubinným horníkům odejít do důchodu o 7 let a v případě předčasného důchodu až o deset let dříve. Na tomto historickém úspěchu se výraznou měrou podílelo vaše odborové sdružení i vy osobně jako předseda sdružení a místopředseda OS PHGN.

Přirovnal bych to k mozaice. Každé jednání, a byly jich stovky, i když zdánlivě bezvýznamné, zapadalo do mozaiky konečného úspěchu. Bylo to díky tomu, že jsme úzce spolupracovali v rámci odborového svazu. Předseda svazu Jan Sábel zprostředkoval jednání na ministerstvech, kterých se sám pochopitelně zúčastňoval. Měli jsme díky němu přístup k premiérovi Sobotkovi, bylo nás slyšet

na Radě hospodářské a sociální dohody (tripartitě), na jednání skupiny o OKD. Oslovili jsme poslance, senátory, starosty obcí, primátory. Bylo o nás slyšet v regionálních i celostátních médiích, což naši předchůdci nedělali. Vzpomněli jsme si na dřívější mediální kampaň o chorých mozcích, které si myslí, že horník vydrží rubat uhlí do 65 let. Na prvním, druhém a třetím čtení zákona v Parlamentu byli jako diváci i naši horníci. Po schválení zákona, kdy nikdo z poslanců nebyl proti, jsem viděl, jak ta dvoumetrová chlapiska pláčou dojetím. Tento úspěch v rámci odborů nemá obdoby.

K tomu se váže i další úspěch, když jste přesvědčili vládu, aby následně schválila finanční kompenzace pro hlubinné, uranové a povrchové horníky.

S nápadem na kompenzace přišel jako první místopředseda odborového svazu a předseda SOO CCG Most Jaromír Franta. Hlubinní horníci mají nárok na kompenzace do skončení insolvence, ostatní neomezeně. Toho bych se v rámci OKD neobával, protože až skončí insolvence, bude mít, a vlastně už nyní má OKD problémy s náborem nových zaměstnanců. Pociťujeme nedostatek lidí do rubání na čelbě. Přesto jednoznačně platí, že kompenzace se odborům podařilo vyjednat v pravou chvíli.

Jak se podle vás osvědčil systém řízení odborového svazu jedna plus dva, to znamená: uvolněný předseda a dva neuvolnění místopředsedové?

Zpočátku jsem z toho měl obavy, ale následně události kolem OKD a prolomení, či neprolomení územních limitů na severu Čech ukázalo, že to bylo správné rozhodnutí. Mohli jsme pohotově řešit i prostřednictvím videoporad aktuální problémy. Odstranil se takový ten předsudek, to je Praha, to je Ostrava, to je Most. Na porady a jednání na úřadech a dalších institucích jsme chodili společně. Významně nám pomáhali i svazoví právníci.

Odcházíte s přesvědčením, že SHO a odborový svaz jako celek má všechny předpoklady pro to, aby nadále úspěšně obhajoval práva svých členů?

Vzhledem k tomu, že funkci předsedy SHO přebírá Rostislav Palička, přichází na svaz rovnocenná náhrada. Právě v krizových letech funkcionáři svazu za podpory jeho členů demonstrovali schopnost odborového svazu obhájit práva členů a zaměstnanců za každé situace. Nelituji času stráveného na odborovém sdružení a v odborovém svazu. Je mi sice líto, že končím, ale na druhou stranu můžu odejít s čistým svědomím.

Petr Kolev

Noviny Odborového svazu pracovníků hornictví, geologie a naftového průmyslu

hgn

HORNÍK - GEOLOG - NAFTAŘ

Vydává OS PHGN ve vydavatelství SONDY, s.r.o. Adresa redakce a vydavatele: nám. Winstona Churchilla 2, 113 59 Praha 3. Redaktor: Petr Kolev, tel.: 234 462 328, e-mail: kolev.petr@cmkos.cz. Zlom: SONDY. Distribuce A.L.L. Production. Podávání novinových zásilek povolila Česká pošta. ISSN 0322 9599. Registrační číslo MK ČR F 5253.